

Posudek vedoucího diplomové práce Jiřího Lacky „Charakteristické odlišnosti v očekávané, přijímané a poskytované sociální opoře u mužů a žen v partnerských vztazích“. Filozofická fakulta univerzity Karlovy v Praze. Katedra psychologie. Praha, 2013.

Autor se ve své diplomové práci věnuje problematice sociální opory mužů a žen v dlouhodobých partnerských vztazích.

Teoretická část práce je rozčleněna do čtyř základních tematických kapitol. Koncept sociální opory se zabývá otázkami užívané terminologie, jednotlivými teoretickými přístupy k jejímu zkoumání a ústí ve snahu definovat sociální oporu jako takovou. Na tuto část textu navazuje rozsáhlejší kapitola Typologie sociální opory a snaha o postihnutí jejích možných negativ (tento komplexnější a nelineární pohled na problematiku velmi pozitivně oceňuji). Dále následuje pojednání o diagnostice a prediktorech sociální opory, které do jisté míry předjímá autorovu empirickou práci. Celou teoretickou část pak uzavírá kapitola popisující sociální oporu u mužů a žen v partnerských vztazích, která se dotýká také řady genderových specifíků.

V empirické části se autor pokouší o zjištění konkrétních dat s využitím individuálních polostrukturovaných rozhovorů, částečně autorsky upravených dotazníků (SSL, FSSQ) a originální inspirativní projektivní techniky asociací nad 17 obrazovými podněty. Samotné výzkumné metody, resp. jejich scénář, prošly určitými úpravami v důsledku pilotních rozhovorů. Výzkumné otázky směřují zejména ke snaze postihnout shodné/odlišné charakteristiky sociální opory u mužů a žen v partnerských vztazích (specifická očekávání i druhy sociální opory a možná shoda partnerů v percepci pomoci druhému). Je hodno ocenění, že autor přes řadu komplikací dodržel původní plán pracovat s partnerskými dvojicemi, které jsou v práci podrobně charakterizovány i z hlediska demografického. Tato volba sice do jisté míry omezila počet respondentů (viz počet kontaktovaných osob), ale současně zvyšuje i relevanci získaných dat. Deskriptivní a interpretativní analýza získaných zjištění tvoří stěžejní část empirických kapitol (detailní přepisy rozhovorů jsou přitom pečlivě doloženy v práci na samostatném CD-romu). Autor třídí odpovědi do přesně charakterizovaných kategorií, které detailně popisuje a dokládá na konkrétních výrociích jednotlivých respondentů. Zajímavé je zde např. srovnání situací, kdy je příjemcem pomoci muž a kdy žena nebo kategorie, kdy

sociální opora nenaplnuje příjemcova očekávání. (Za s. 88 je nedopatřením vložen prázdný list.) Autor vychází při konstrukci výzkumných otázek adekvátně z témat podrobně reflektovaných v předcházející literárně-teoretické části.

Bohužel je znát, že na dotazení závěrečné diskuse do detailu autorovi patrně chyběl čas i energie. Domnívám se, že by proto bylo vhodné využít k jejímu dílčímu doplnění i prezentace při obhajobě diplomové práce. Literatura, na jejímž podkladě je práce koncipována, je přehledná a bohatá. Jazyk práce je hutný, čtivý, přehledný a korektní.

Na předložené práci oceňuji zejména detailně zpracovanou teoreticko-výzkumnou problematiku sociální opory v partnerském soužití, tvořivou práci s výzkumnými metodami, pečlivou práci při analyzování získaných údajů i bohatou literaturu. Domnívám se, že by bylo možno některé části textu informativně publikovat. Uvítala bych, kdyby autor v ústní obhajobě uvedl, co pro něj bylo při vytváření DP poznatkovým obohacením a zda je na podkladě této práce možno navrhnout nějaké preventivní kroky pro kvalitní práci se sociální oporou v partnerském vztahu.

Závěrem doporučuji, aby se předložená diplomová práce stala předmětem obhajoby na katedře psychologie FF UK, a navrhuji hodnocení: výborně až velmi dobře v závislosti na průběhu ústní prezentace a obhajoby.

V Praze 8.1.2014

PhDr. Iva Štětovská, Ph.D.